

XIV МЕЖДУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ „МЕЖДУКУЛТУРНА КОМУНИКАЦИЯ И МЕЖДУКУЛТУРНО ОБУЧЕНИЕ“

Мартин Хенцелман

Технически университет – Дрезден, Германия

В Дрезден (Германия) се състоя XIV конференция „Межкултурна комуникация и межкултурно обучение“, която се провежда ежегодно по инициатива на Института по славистика към Технически университет – Дрезден, Института по межкултурна комуникация към Университета в Хилдесхайм (Германия) и Института за славянски езици към Виенския икономически университет (Австрия). И тази година в научната конференция се включиха участници от различни държави (Германия, Австрия, Полша, Русия, Беларусия, Украйна и България). Тематичният фокус бе насочен към анализиране на актуалните въпроси, свързани с хибридни явления в лингвокултурологията, ролята им в процеса на обучението по немски и славянските езици, като и на функционирането на хибридността в културното разнообразие на славянските държави и на страните от Централна Азия.

На конференцията бяха представени различни проблеми при изследването на международната, културологичната и межкултурната комуникация. Участниците от Хилдесхайм изнесоха доклади, посветени на новите тенденции в проучванията на многоезичието и билингвизма. Илокутивната структура на речта беше в центъра на доклада на Елизавета Которова (Желона Гура, Полша). Борис Норман (Белоруски държавен университет в Минск) представи резултатите от изследване върху функционалността на протагонистите в приказките и техните когнитивни конотации в славяноезичния свят. Освен това бяха разгледани и проблематизирани теми със спецификата на съвременната джендър политика, както и въпроси за историческия развой на различни терминологични понятия. Участниците от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ Димитър Веселинов и Милена Йорданова представиха сложността на терминологичната опозиция „турски – тюркски“ и съпоставиха начините за предаването ѝ във френския и в българския език. Хибридните културни и езикови явления са от голямото значение в съвременната действителност на славянските езици, което служи като основа за изследване на проблематиката

в лингвокултурологичен аспект. Украйна се явява един особено дискутиран случай в тази сфера, тъй като украинско-руската езикова хибридность съществува на различни равнища на проявление в ежедневната действителност. Директорът на Института по славистика в Техническия университет в Дрезден – професор Холгер Кусе, коментира резултатите от един от своите последни проекти в Казахстан („*Students self-governance and democratic involvement in Kazakhstan*“; съкратено „Studik“), разработен със съдействието на университети от Казахстан и четири европейски държави (Германия, Австрия, Литва и Латвия), целящ стимулирането на самоуправлението на казахските студенти.

Вторият ден на конференцията започна с представяне на изследвания, посветени на лингвистичната хибридность. Марион Краузе от Университета в Хамбург говори за новите тенденции при анализирането на така наречения *Voice Onset Time* и неговото конкретно влияние върху произношението на носителите на различни славянски езици (в частност полски и руски). В подкрепа на своята теоретична разработка по проблема тя цитира последните статистически данни в това направление (Li, 2011; Liebscher/Dailey-O’Cain, 2013 и др.). Мартин Хенцелман, като се опира на няколко теоретични разработки в областта на българско-турските хибридни форми (Barbolova, 2012; Trovesi, 2012; Stachowski, 2014 и др.), анализира и коментира тяхната употреба в съвременния български език. Въпросът за стилистичната оцветеност и многоплановост бе изведен на преден план, като бе обвързан с наличието на хибридни форми. Значението на хибридността бе показано и в межкултурната комуникация от сферата на икономиката. Акцент бе поставен в изследването на колегите от Виена (сред които Едгар Хофман), които се занимават с факторите, определящи съвременната идентичност в Русия и Централна Азия. Този проблем е тясно свързан с въпроси относно езиковата политика и реалната речева практика на различни по структура езици (напр. казахски и руски). Хибридните езикови феномени се наблюдават особено активно в устната комуникация и при нестандартизирани езикови варианти, като силезийския в Полша. Този въпрос е широко дискутиран от дълго време, а представеният доклад привлече интереса на участниците, тъй като Юлия Грабинска от Дрезден представи данни от терени проучвания, проведени в Горна Силезия.

Последната сесия беше посветена на твърде актуален въпрос, който е разработен като съвместен проект от Техническия университет в Дрезден, Руския държавен педагогически университет в Санкт-Петербург „А. И. Херцен“ и Националния университет в Донецк (Украйна, евакуиран в момента във Виница). Представителите на тези изследователски центрове изнесоха доклади и разясниха терминологичните нюанси, характерни за съвременния медиен дискурс. Авторите стигат до заключението, че както руските, така и украинските медии се стремят да представят убедително своята позиция, но през последното време се наблюдават редица опити за фалшифициране на

фактологичния материал, особено в някои руски предавания. В същото време се наблюдава разпространението на специфичен вариант на проявата на езикова агресивност (т.нар. „язык вражды“) особено в социалните медии на страната.

Организаторите Холгер Кусе и Мартин Хенцелман констатираха засиления притегателен характер на научната конференция и проявения широк интерес за участие в това академично събитие, като изразиха надежда за укрепване на по-нататъшното сътрудничество с колегите от различните страни. Бе взето решението следващата – XV конференция, да се проведе през юни 2017 г. в австрийската столица Виена.

XIV INTERNATIONAL CONFERENCE „INTERCULTURAL COMMUNICATION AND INTERCULTURAL EDUCATION“

✉ **Dr. Martin Henzelmann**

Faculty of Languages, Literature and Culture
Dresden University of Technology
48, Wiener St.

01219 Dresden, Germany

E-mail: martin.henzelmann@tu-dresden.de